

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Statsråden

Arbeids- og sosialkomiteen i Stortinget
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref
BSK/inv

Vår ref
25/1650-

Dato
4. mai 2025

Representantforslag 210 LS (2024–2025) om å forsvare normalarbeidsdagen, styrke fagbevegelsens innflytelse og reversere tidligere svekkelser av arbeidsmiljøloven

Jeg viser til arbeids- og sosialkomiteens brev 24. april 2025, hvor komiteen ber om en vurdering av representantforslag 210 LS (2024–2025) fra stortingsrepresentantene Mímir Kristjánsson, Marie Sneve Martinussen og Tobias Drevland Lund. Forslag B nr. 6 og 7 hører under barne- og familieministerens ansvarsområde, og svar til disse er utarbeidet av BFD.

Representantene fremmer flere forslag knyttet til arbeidstid. Reglene om arbeidstid skal verne arbeidstakere mot uforsvarlige ordninger som kan gå ut over helse og sikkerhet, og ivareta en nødvendig balanse mellom arbeid, hvile og fritid. Lange arbeidsdager og lite hviletid er forbundet med økt risiko, både for arbeidstakerens helse og for skader og ulykker på arbeidsplassen. Det samme gjelder arbeid om natten. Derfor er det viktig at loven setter rammer.

Samtidig er det viktig med fleksibilitet, og loven åpner på flere områder derfor for at det kan avtales unntak. Enkelte unntak kan avtales direkte mellom arbeidsgiver og den enkelte arbeidstaker. Større unntak krever lokal avtale med tillitsvalgte i virksomhet bundet av tariffavtale. De mest omfattende unntakene og lengste skiftene kan ikke avtales direkte med den enkelte ansatte, men er forbeholdt avtale med fagforening med innstillingsrett. Dette er for å sikre et jevnere styrkeforhold og at arbeidstakers interesser ivaretas. Denne fleksibiliteten skal sikre arbeidstidsordninger som ivaretar arbeidstakers helse og velferd og samtidig er tilpasset virksomhetenes behov.

Partene i arbeidslivet spiller derfor en viktig rolle i reguleringen av arbeidstid, herunder gjennomsnittsberegning, nattarbeid og søndagsarbeid, som ofte også er regulert i

tariffavtaler. Arbeidstid er videre et tema som har blitt utredet flere ganger. Jeg er gjort kjent med at enkelte fagforeninger og arbeidstakere opplever press på å inngå avtaler om gjennomsnittsberegning av arbeidstid. Siden arbeidstid er sammenvevet med tariffavtaler og lønn mener jeg at utgangspunktet må være at videre diskusjon omkring disse spørsmål, først og fremst skjer i regi av parten. Jeg vil imidlertid ta initiativ til en dialog med partene for å diskutere problemstillingen nærmere og for å høre deres erfaringer og synspunkter.

Representantene trekker frem flere problemstillinger knyttet til varehandelen, som behandles i rapporten «Natt- og alenearbeid i varehandelen». Rapporten var nylig på offentlig høring, og departementet arbeider med å gå gjennom høringsinnspillene og vurdere hvordan den skal følges opp. Jeg vil imidlertid understreke at varehandelen ikke er «unntatt» fra arbeidsmiljølovens vern mot nattarbeid og søndagsarbeid – slikt arbeid er som hovedregel kun tillatt dersom arbeidets art gjør det nødvendig. I rapporten konkluderer utvalget med at det er behov for en strengere praksis knyttet til bruken av nattarbeid og at det må gjøres konkrete og reelle vurderinger, hvor hensynet til arbeidstakers vern veies opp mot samfunnets og virksomhetenes behov. Utvalget har ikke foreslått endringer i arbeidsmiljøloven på dette punktet. Når det gjelder søndagsarbeid, nevner jeg at begrensninger i arbeidsmiljøloven knyttet til hyppigheten av søndagsarbeid kommer til anvendelse, samt reglene i helligdagsfredloven om utsalgssteder.

Til forslaget om å sikre deltidsarbeidende overtidsbetalt for ekstraarbeid ut over avtalt stillingsbrøk, kan jeg opplyse om at Arbeids- og inkluderingsdepartementet har invitert partene i arbeidslivet til en eksternt ledet arbeidsgruppe som skal analysere dommen fra EU-domstolen, utrede handlingsrommet og eventuelle behov for endringer i regelverket. Det vil også bli lyst ut et FoU-prosjekt som skal se på omfang av merarbeid og ulike relevante problemstillinger knyttet til blant annet kostnader og effektene på arbeidsmarkedet ved eventuelle endringer. Arbeidsgruppen skal legge frem sine forslag innen 1. september 2026.

Som representantene er regjeringen opptatt av å styrke seriøsitet i offentlige anskaffelser, og har gjennomført flere tiltak som skal bidra til dette formålet, blant annet gjennom Norgesmodellen. For leverandører til stat, kommuner, fylkeskommuner og offentligrettslige organer i offentlige anskaffelser gjelder forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter. Forskriftens formål er å bidra til at offentlige oppdragsgivere skal velge seriøse virksomheter og at de som arbeider i eller for disse virksomhetene har anstendige arbeidsforhold. Konkurransen om offentlige oppdrag skal ikke skje på bekostning av ansattes lønns- og arbeidsvilkår, og uanstendige arbeidsvilkår skal selvsagt ikke være et konkurransefortrinn. Som ledd i arbeidet med Norgesmodellen har regjeringen også lansert en veiledning for oppdragsgivere som ønsker å stille strengere seriøsitetskrav enn det som følger av nasjonalt regelverk.

Til forslag 6 og 7 viser jeg til at regjeringen i samsvar med Hurdalsplattformen vil holde fast på dagens regelverk om søndagsåpne butikker. De samme forslagene ble fremmet i Dokument 8:4 S (2023–2024), og jeg viser til behandlingen den gang. Det er viktig å beholde

søndagen som en annerledesdag. At søndagsåpne butikker ikke skal være hovedregelen i Norge, har bred støtte, både i handelsnæringen, fagbevegelsen og flertallet i befolkningen.

Med hilsen

A handwritten signature in purple ink that reads "Tonje Brenna". The signature is written in a cursive, flowing style.

Tonje Brenna